

"Халықтың салауатты өмір салты мен денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі білімі мен хабардарлығын арттыра беру міндет"

(Елбасы Жолдауынан)

Сабақтың құрылымы

- Ұйымдастыру бөлімі.
- Үй тапсырмасын тексеру . «Таны мені»
- Сергіту сәті
- Жаңа сабақ: «Қанның құрамы мен қасиеттері»
- Оқулықпен жұмыс.
- Сергіту сәті
- Бекіту бөлімі.
- Үй тапсырмасы.
- Бағалау (жұлдызшалар)

I. Ұйымдастыру бөлімі

«Менің көңіл – күйім» жаттығуы

**Алдарыңдағы алмаға өз
көңіл – күйлеріңді суреттеп салыңдар.**

I.Ұй тапсырмасын тексеру

Таны мені?

1. Қаңқасының сүйектері?

2. Омыртқа жотасы нешеу?

3. Доға тәрізді иілген жалпақ неше қабырға болады?

4. Адам қаңқасының сүйектері?

5. Қаңқа сүйектерінің өсуі аяқталады?

6. Сынудың қандай түрлері бар?

7. Көптеген сүйектер созылмалы және иілгіштігі жоғары, шеміршекті не түзеді?

8. Мойын омыртқасы нешеу?

9. Арқа омыртқасы нешеу?

10. Бел омыртқа саны?

Жауаптары:

1. Ми және бет бөлімдері.
2. 33-34 омыртқа жотасы.
3. Доға тәрізді 12 жұп.
4. Ұзын, қысқа, жалпақ.
5. 22-25 жасқа
6. Ашық және жабық
7. Омыртқа дискісін
8. 7 омыртқа
9. 12 омыртқа
10. 4-5 омыртқа

ағынаны тану. Тірек-сызбамен жұмыс

Сүйектің байланысуы

Буын түрлері

Сергіу сәті

Желтоқсанның 11-і.

Тақырыбы: “Қанның құрамы мен қасиеттері”

Мақсаты:

1. **Ақпаратты құзіреттілік:** Адам қанының құрамы, қызметтерімен таныстыру.
2. **Коммуникативтік құзыреттілік:** Қан топтарының бір-біріне үйлесуін, үйлеспейу себептері одан өмірдегі маңыздылығы оның қажеттілігі туралы түсінік беру.
3. **Проблеманы шешу құзыреттілігі:** түрі педагогикалық-технология әдістері арқылы алған ақпараттар бойынша «қан топтары, қан физиологиясы, қанның ұюы, ЖИТС ауруы» бірлесіп ашу жолдарына мүмкіндік беру.

Сабақтың түрі: аралас сабақ

Сабақтың әдісі: сөздік-

көрнекілік

Сабақтың көрнекілігі: плакат,

кесте, слайд, бағалау

жұлдызшалары.

Жаңа сабақты баяндау

гін өтетін жаңа терминдер

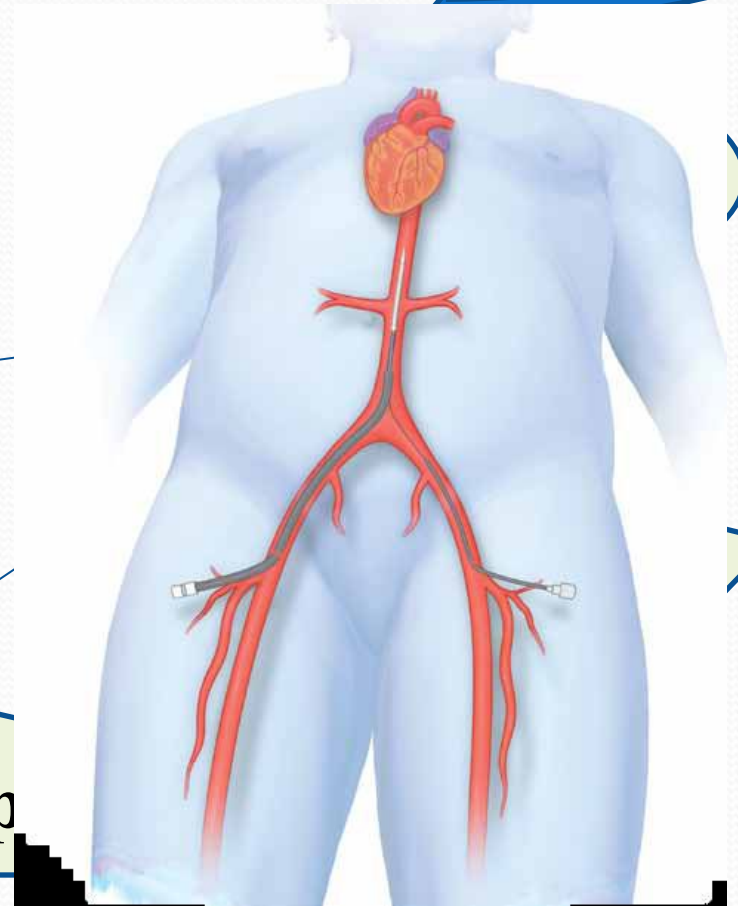
- Эритроцит
- Лейкоцит
- Гемоглобин
- Фагоцит
- Фагоцитоз
- Антидене
- Иммунитет

Қанайналым жүйесі

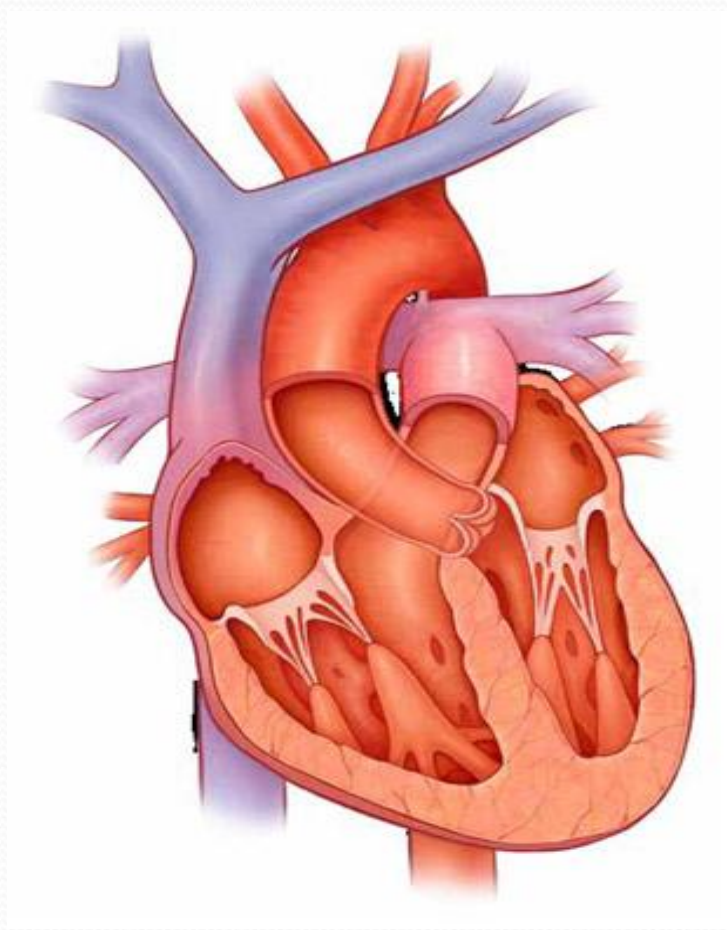
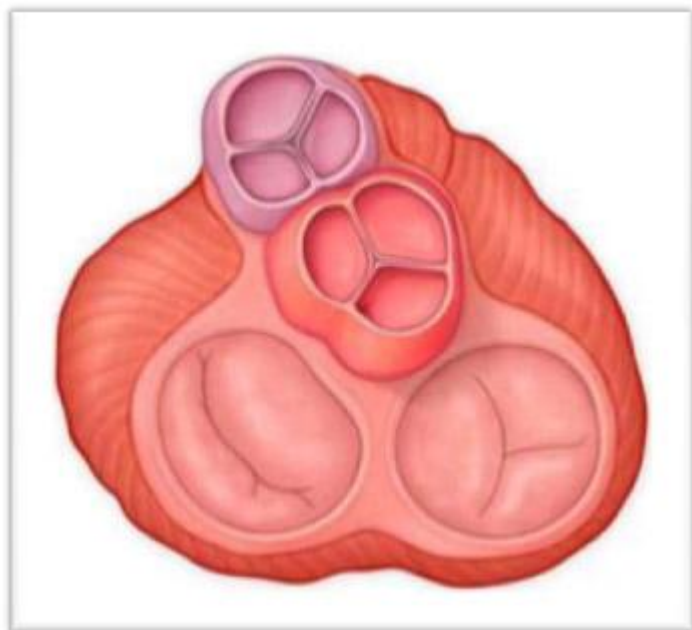
жүрек

салатамыр

көктамыр

Жүрек - ең негізгі қан айналым мүшесі

Қан қызметтері

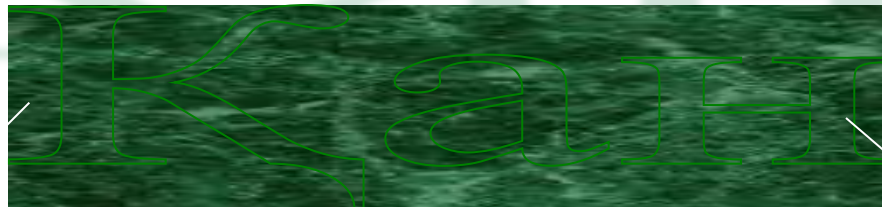

қорғаныш

тасымал
дау

гуморальдық

Жылу
реттеу

Қан

клеткалары

Су90%

Нәруыз,көмірсу,май
Мин тұз.

Эритроцит,лейкоцит,тромбоцит

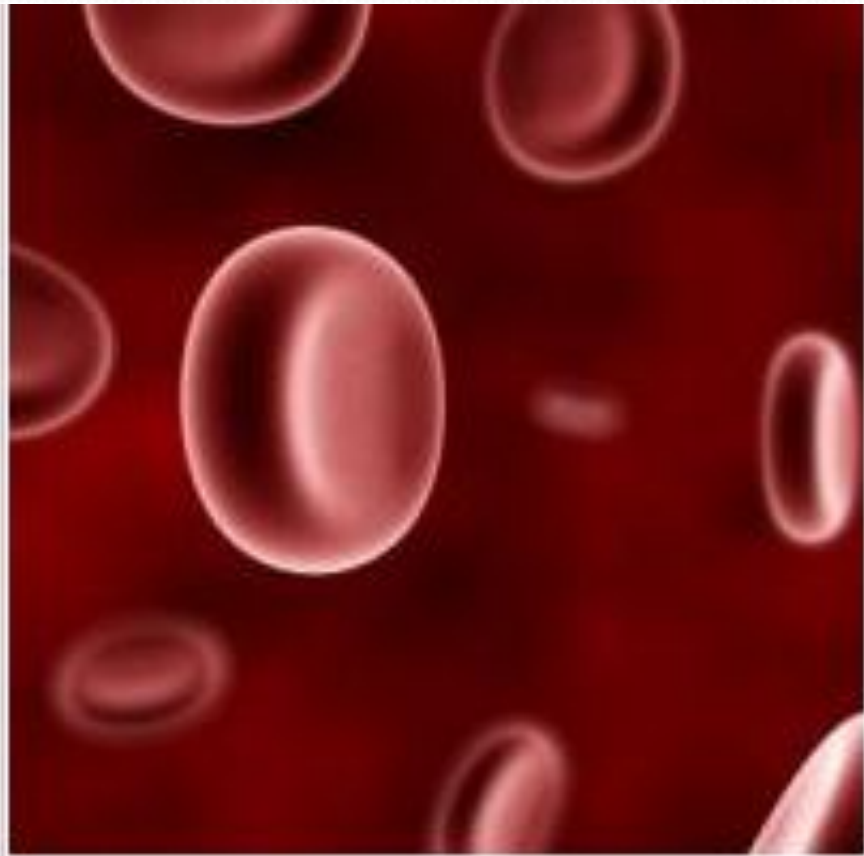
Қан плазмасының нәруыздары.

Глобулиндер
Организмді
бактерияларда
н
қорғайды.

Альбуминдер
Плазмадағы
су мөлшерін
реттейді.

Фибриноген
Қанұюында
маңызды рөл
атқарады.

Қан клеткалары

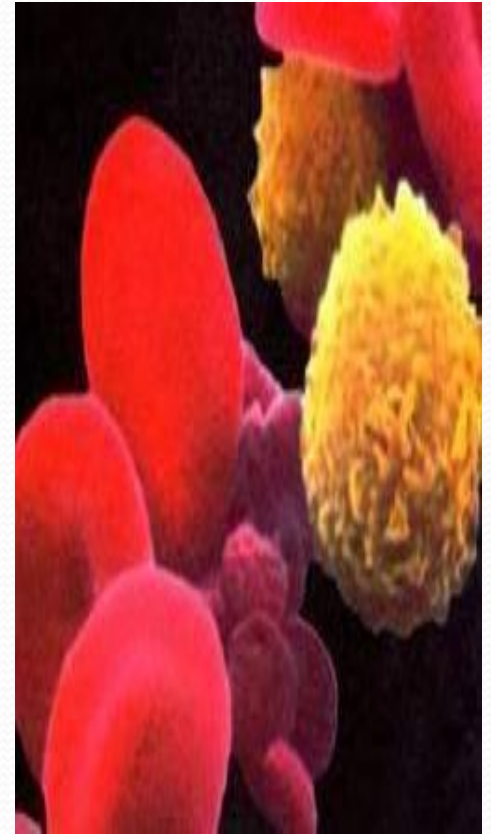

Эритроци
Т

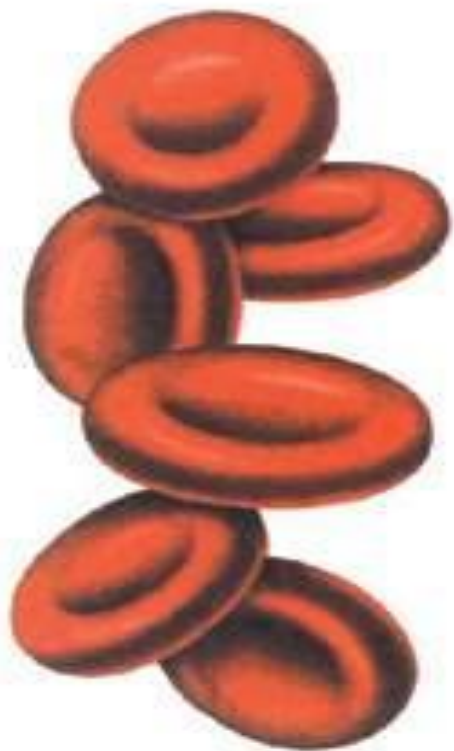
Эритроциттер

**Эритроциттер
Сүйек кемігінде,
жілік майында
түзіледі
120-130 күн өмір
сүреді
Өкпе мен бауырда
бұзылады**

Алкогольді ішімшік ішкен адамның эритроциттері

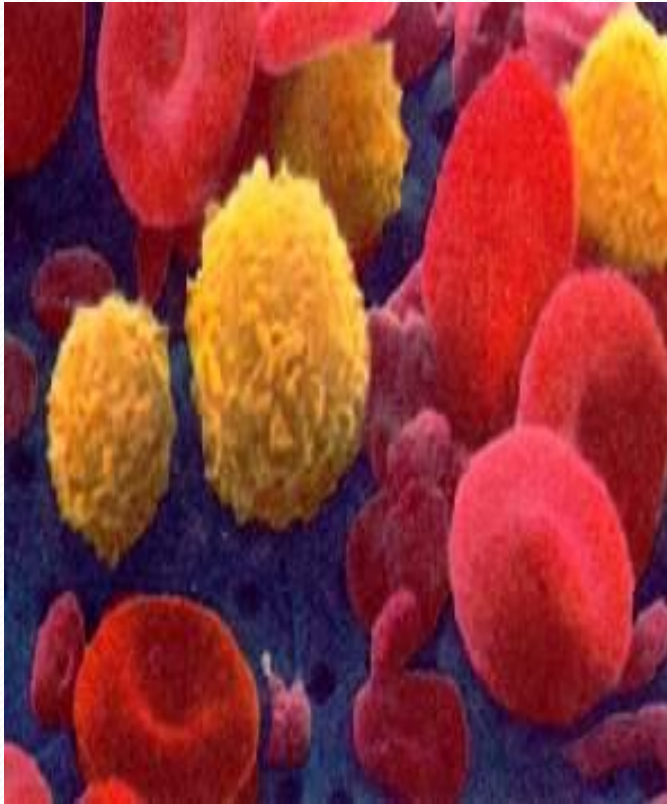
а)

ә)

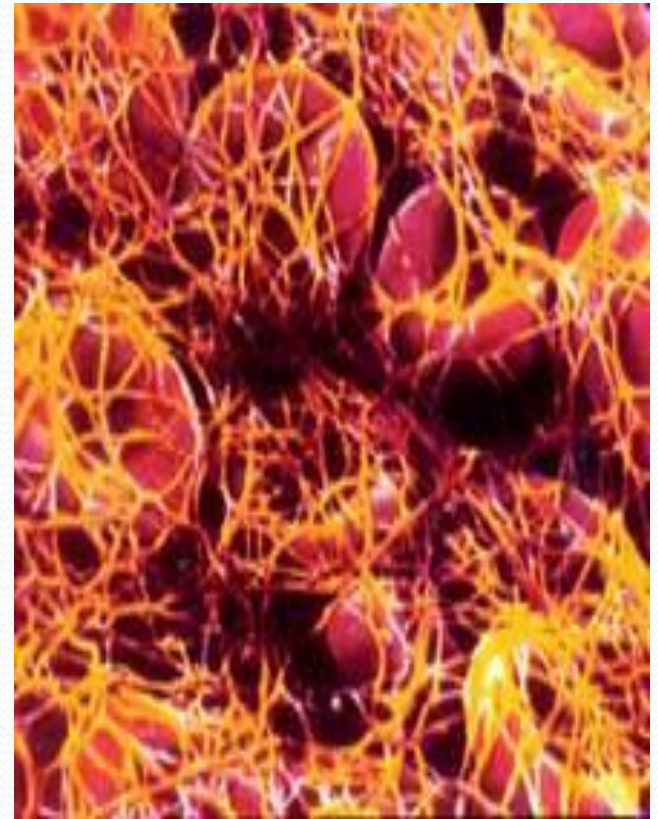
а) сау адамның эритроциттері; ә) ауру адамның гемоглобинінің эритроциттері

Лейкоциттер

Ақ қан клеткалары, ядросы бар

Тромбоциттер

Қан пластинкалары,
ядросыз

**Илья Ильич Мечников
(1845-1916)**

**1883 жылы Фагоцитоз
құбылысын ашты**

**Лейкоциттерді – Фагоцит
тер “обыр” жасушалар,
олардың микробтарды
жоюын Фагоцитоз деп
атады**

Иммунитет

Жүре пайда болатын

Табиғи

Жасанды

Оқулықпен жұмыс.

Ерекшеліктері	Эритроциттер	Лейкоциттер	Тромбоциттер
Пішіні			
1 мм қандағы мөлшері			
Тіршілік ұзақтығы			
Қызметі			

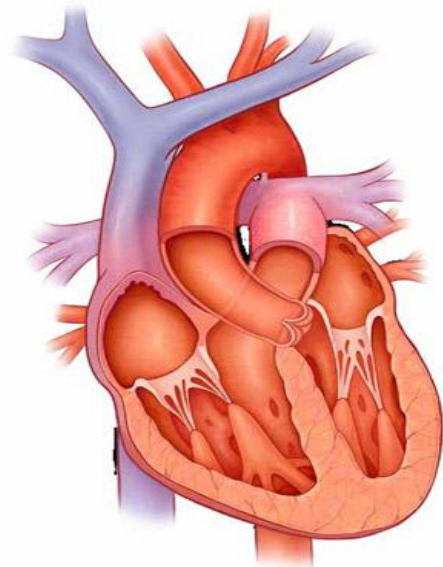
Сергіу сәті

РӘДӘНЕТ

Бекіту тапсырмалары

**Қан
ҚЫЗМЕТІ**

Қан қызметтері

қорғаныш

тасымал
дау

гуморальдық

Жылу
реттеу

Эритроцит Лейкоцит Тромбоцит Плазма

Сәйкестендір

- 1/.көмірқышқыл газын тасымалдайды;
- 2/антиденелерді туғызады;
- 3/оттегін тасымалдайды
- 4/құрамында гемоглобині бар ;
- 5/жалғанаяқтарды түзе алады;
- 6/қызыл түсті қан түйіршіктері;
- 7/фагоциттер;
- 8/қанның сұйық бөлігі;
- 9/қанның ұюына себеп болады;

эритроцит	лейкоцит	тромбоцит	плазма
1,3,4,6	5,7,	9	2,8

Жауаптары

Шығармашылық кезеңі:

Идиограммалық сызбаны пайдаланып,
адамның қанайналымын қорытындылайды.

I. Адам \longleftrightarrow 4 қуысты

II. Қан \longleftrightarrow Жүрек

III. Организмнің ішкі ортасы \longleftrightarrow Тірі организм

Шығармашылық кезеңі:

Идиограммалық сызбаны пайдаланып, адамның қанайналымын қорытындылайды.

I. Адам \longleftrightarrow Тірі организм

II. 4 қуысты \longleftrightarrow Жүрек

III. Организмнің ішкі ортасы \longleftrightarrow Қан

Кім жылдам?

- 1. Қан құрамына кіретін заттар?**
- 2. Қанның қызыл түйіршігін қалай атаймыз?**
- 3. Эритроциттер қайда түзіледі?**
- 5. Ақ қан түйіршіктерін қалай атаймыз?**
- 6. Фагоцитозды ашқан кім?**
- 7. Антидене қайда түзіледі?**
- 8. Лейкоцит басқаша қалай аталады?**
- 9. Оттегін тасымалдайтын нәруыз?**
- 10. Ядросы жоқ қан жасушасы?**
- 11. Тұқымқуалайтын иммунитет ?**
- 5. Қандағы түссіз сұйықтық?**

Үйге: “Қан құрамы мен қасиеттері” мазмұндау.

Тақырып сонындағы кестені толтыру, жаңа терминдерге анықтама беру.

Назарларыңызға рахмет!

Сау болыңыздар.

Қосымша тапсырма:
Эритроцит, лейкоци,
тромбоцит түйіршіктерін
суреттерін дәптерге түсіру.

ОМЫРТҚА ЖОТАСЫ БӨЛІМДЕРІ

